

קונטרס

פְּרִי הָאָרֶץ

ספורים נפלאים ושיחות קודש
אודות הצדיק הקדוש המפרסם
מורנו הרב רבי **מנחם מענדל** זכר צדיק לברכה

מקהלת קודש **וויטעפסק**
תלמיד המגיד הגדול **ממעזריטש** זכותו יגן עלינו

ומענין הקשר והשיבות
עם אדונינו מורנו ורבינו אור האורות
מוהר"ן **מברסלב** זכותו יגן עלינו

נלקטו מתוך סדרת הספרים

שיח שרפי קודש

יצא לאור על ידי
אגדת "משך הנחל"
להדפסת והפצת ספרי מוהר"ן מברסלב זיע"א
לרגל יומא דהחולא - א' לחדש אייר (תקמ"ח)

לזכרון עולם בהיכל ה'

לעדי עד יוחק בספר החסיד המופלא והמופלא במעשיו ומידותיו, הוא הגבר הקים עולה
של הדפסת ספרי רבינו ומסר נפשו כל ימיו להשקות ולהרוות צמאונם של ישראל
מאוצרותיו של רבינו הקדוש הנגמ"ח במחשבה דיבור ומעשה
כתב הדפים והפיץ אלפים ורבבות ספרי קודש מתורת רביה"ק ותלמידיו

אברהם נחמן שמחה

הרה"ח רבי **זוויצהנדלר** זצ"ל
ב"ד אלעזר

מייסד אגודת "משך הנחל" להדפסת והפצת ספרי מוהר"ן מברסלב זצ"ל
נלב"ע ביום כ"ד אדר ב' תשע"ד

ת.נ.צ.ב.ה

נדפס בארץ ישראל על נייר חו"ל שאין בו חשש חילול שבת ח"ו - Printed In E. israel

בתי כנסיות, ישיבות, ספריות, בתי כלא וכדו' המעוניינים לקבל חינם
את ספרי מוהר"ן מברסלב זצ"ל יפנו במכתב בקשה בדואר לכתובת דלהלן.
כמו"כ ניתנת אפשרות להנציח בספרים שמות יקיריהם שיהלכו לעולמם

בדבר פרטים נא לפנות אגודת משך הנחל ת.ד. 5719 ירושלים 91056
טלפון 02-627-3120 פקס 02-626-2579
לתרומת קודש עבור הדפסת ספרי רביה"ל ניתן להפקיד בבנק הדואר מס' חשבון 7-37621-4

©

copyright

שיח שרפי קודש - תשפ"ה

כל הזכויות שמורות הן על פי דין תורה והן להבדיל עפ"י החוק הבינלאומי, ואנו אוסרים בכל
תוקף כל אופן של הדפסה, צילום והעתקה, תרגום, איכסון במחשב, וכל כיוצא בלי רשות
מפורשת בכתב מהמלכה"ד, ואין הספר נמכר אלא על מנת הנ"ל וכן שלא ייעשה בו שימוש
שלא כדין, ושארית ישראל לא יעשו עולה

פרי הארץ

שיחות וספורים

א

הפליג מאד מאד בקדשת הרב הקדוש רבי מיכל זצ"ל, ובקדשת הרב הקדוש רבי אברהם קאליסקיר ז"ל, ובקדשת הרב הקדוש רבי מנחם מענדל ז"ל מויטעפסק, ובקדשת הרב רבי נחום ז"ל, ובקדשת הרב רבי שלום ז"ל. וכן בקדשת שאר תלמידי המגיד ז"ל, ובקדשת תלמידי תלמידיו ז"ל, כגון הרב הקדוש מנאסכיו והרב הקדוש מאליק, והרב המגיד הקדוש מקאזניץ והרב הקדוש מלאנצט ולובלין. וכן עוד מה שנודע לנו מה שהפליג בקדשת שאר צדיקים עוד כמה וכמה, ועל כל אחד אמר הפלגות ושבתים אחרים, כל אחד לפי בחינתו ומדרגתו, וכו'. ואין כאן מקום לבאר בפרטיות מה ששמענו ממנו ז"ל בענין כל צדיק וצדיק מכל הצדיקים הנ"ל, והרב נשכח מאתנו:

[חיי מוהר"ן סימן תקנ"ג]

ב

ישם 'אתה' מסגל על הים להכניע הגלים והסוד (תהלים פט, י): "בשוא גליו אתה תשבתם" (עיין זוהר נח סט ובמק"מ שם): [ליקוטי מוהר"ן סימן רנ"ו]

בַּעַת שְׁנִסְעָה לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, בְּתַחֲלֵת נִסְיַעְתּוֹ מִבֵּיתוֹ שָׁבַת בִּקְהֵלֶת סָאקִילָע,
וְשֵׁם רָאָה אֶת הַצִּדִּיק הַמִּפְרָסֵם מוֹרְנוֹ הָרַב מְנַחֵם מְעַנְדִּיל ז"ל
מוֹיִטְעֶפֶסֶק שְׁנִפְטֵר בְּאַרְץ-יִשְׂרָאֵל כַּמִּפְרָסֵם. וְגָלָה לוֹ שֵׁשׁ 'אַתָּה' מְסָגֵל
עַל הַיָּם (כַּמּוּבָא בְּלִקּוּטֵי א' בְּסִימָן רנ"ו) כִּמּוֹ שְׁפָתוֹב: "בְּשׂוֹא גָלִיו אַתָּה
תְּשַׁבְּחֵם" (תהלים פ"ט). וְעַיִן לְקַמֵּן הַפְּרוּשׁ עַל זֶה (סִימָן קל"ו):

[חיי מוהר"ן סימן ל]

בַּעַת שְׁנִסְעָה לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, בְּתַחֲלֵת נִסְיַעְתּוֹ מִבֵּיתוֹ, שָׁבַת בַּכֶּפֶר סָאקִילָע.
וְשֵׁם רָאָה אֶת הַצִּדִּיק הַמִּפְרָסֵם מוֹרְנוֹ הָרַב מְנַחֵם מְעַנְדִּיל מוֹיִטְעֶפֶסֶק,
וְגָלָה לוֹ שֵׁשׁ "אַתָּה" מְסָגֵל עַל הַיָּם כַּמּוּבָא בְּסִפְרוֹ (בְּסִימָן רנ"ו), כִּמּוֹ
שְׁפָתוֹב: "בְּשׂוֹא גָלִיו אַתָּה תְּשַׁבְּחֵם" (תהלים פ"ט). וְיֵשׁ עוֹד בְּזֶה לְסַפֵּר מֵה
שְׁשִׁמְעָתִי בְּשִׁמּוֹ, וְאֵינִי זֹכֵר עֲתָה. וְצָרִיכִין לְחַקֵּר אֲצֵל אַנְשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ
שְׁשִׁמְעוּ מִרְבֵּי שְׁמַעוֹן בְּזֶה.

[אָמַר הַמַּעֲתִיק* שְׁמַעְתִּי מֵאִישׁ אֶחָד שְׁשִׁמְעַ מִרְבֵּי שְׁמַעוֹן* שֶׁהַפְּרוּשׁ הוּא
כֵּן: שֵׁ"אַתָּה" רָאִי-תַבּוּת: אֶל"ף תִּי"ו ה"א. עַל-כֵּן צָרִיכִין לְכַתֵּב
חֲמִשָּׁה מְכַתְּבִים שְׁקוֹרִין "קוּוֹיטְלִיךְ" [פְּתָקִים]. וְעַל כָּל קוּוֹיטְלִי יִכְתֹּב שְׁתֵּי
הַתַּבּוּת "וֹרַב חֶסֶד", שְׁגִימְטְרִיא שְׁלֵהֶם הִיא אַרְבַּע עֶשְׂרֵה מֵאוֹת, שֶׁהִיא

א. הוא הרב מטשעהרין.

ב. רבי שמעון ב"ר בער מקרימנטשוק תלמיד רבינו, ראה אודותיו בערכו 'שיח שרפי
קודש' חלק ד' סימנים שכ"ח והלאה.

אָל"ף תִּי"ו כִּי וְרַב חֶסֶד גִּימְטְרִיָּא מֵאֲתִים וּשְׁמוֹנִים, וַחֲמִשָּׁה פַּעַמִּים מֵאֲתִים וּשְׁמוֹנִים, עוֹלָה אֶלֶף אַרְבַּע מֵאוֹת. וְהַחֲמִשָּׁה קְוִיטְלִיךְ הֵם ה"א, וְזֶה הוּא שֵׁם "אַתָּה". וּבִשְׁעַת הָרוּחַ סַעְרָה חֵס וְשָׁלוֹם, יִשְׁלִיךְ חֲמִשָּׁה קְוִיטְלִיךְ שְׁכָתוּב בָּהֶם "וְרַב חֶסֶד" לְתוֹךְ הַיָּם וּבִבְרָאֵי יוֹעִיל. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר שֶׁהוּא בַּעֲצָמוֹ הַשְׁתַּמֵּשׁ בָּזֶה וְהוֹעִיל לוֹ מְאֹד. וְקִדְּם שְׁנֹסַע פַּעַם שְׁנֵי לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל הָיָה פֶּה בְּרִסְלָב, וְהָלַךְ לְהַסּוּפֵר וּכְתַב לוֹ כִּמָּה קְוִיטְלִיךְ הַנ"ל עַל גּוֹיִל וּבִכְתָב אֲשׁוּרִית]:

[חיי מוהר"ן סימן קל"ו]

בַּעֲתָ שָׁנָסַע לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּתַחֲלֹת נִסְיַעְתּוֹ מִבֵּיתוֹ שָׁבַת בִּקְהֵלָה סָאקִילָע
(הִנֵּקְרָאת עֲכָשׁוּ וְוַאֲנִישְׁעַנְסִק); וַיֵּשׁ בָּזָה סִפּוּר שָׁלָם בֵּין אַנְשֵׁי
שְׁלֹמֹמֹנוּ אִידֵּךְ רַבְּנוּ וְצַ"ל רָאָה אֹז בְּרוּחַ קֹדֶשׁוֹ שְׁיֵהִיָּה הַמָּקוֹם הַזֶּה יִשׁוּב
גָּדוֹל לְאַחַר זְמַן, וְכֵן נִתְקַיֵּם בְּיַמֵּינוּ אֱלֹה שָׁנִים רַבּוֹת אַחֵר פְּטִירְתּוֹ ז"ל.
וְשֵׁם רָאָה אֶת הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הַמְּפָרָס וְכו' מוֹרְנוּ הָרַב רַבִּי מְנַחֵם מְעַנְדֵּל
ז"ל מְוִיטְעַפֶּסֶק אַחֵר פְּטִירְתּוֹ הַקָּדוֹשָׁה שְׁנַפְטֵר בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְשֵׁם גְּלָה
לוֹ שְׁשֵׁם 'אַתָּה' מִסְגָּל עַל הַיָּם וְכו' :

[פרפראות לחכמה סימן רנ"ו]

ג. רבינו יצא לדרכו מעירו מעדועדיוקע ביום ח"י אייר תקנ"ח שחל אז ביום ששי, ערב שבת פרשת אמור, וכבר על אותה שבת פרשת אמור הנ"ל שבת רבינו בעיר סאקילע שהיא במרחק עצום ורב מאוד מאוד ממעדועדיוקע, ואין זה אלא שידוד הטבע של קפיצת הארץ. [יש לציין כי במחוזות שונים באוקראינה ישנם כמה ערים בשם זה, אך מן הסתם הכוונה להעיר וואזנסנסק שבמחוז מיקולייב והיא רחוקה (בקו אווירי) כמאתיים קילומטר מהעיר מעדועדיוקע]

ד. ודו"ק שהיה זה עשר שנים אחר פטירתו והסתלקותו של הרב הקדוש מוויטעפסק, ראה 'שיח שרפי קודש' חלק א' סימן מ'.

ג

גם תִּכְף כְּשֶׁבֶא [רַבֵּנוֹ] לְשֵׁם לְטַבְרָיָה, שָׁלַח אֵלָיו הָרַב הַחֲסִיד הַמְּפָרָסִם הַגָּבִיר מוֹרְנוֹ הָרַב מֹשֶׁה זְכוּרֵנוֹ לְבִרְכָּהּ, בֶּן הָרַב הַקְּדוֹשׁ הַמְּפָרָסִם מוֹרְנוֹ הָרַב מְנַחֵם מַעֲנַדֵּל זָכָר צַדִּיק לְבִרְכָּהּ וּוִיטְעֶפְסֶקְעֶר שְׂרוּצָה לְהִתְחַתֵּן עִמּוֹ. וְהַשִּׁיב רַבֵּנוֹ זְכוּרֵנוֹ לְבִרְכָּהּ: הָאֵיךְ יְכוּלִים לְמַאֵן בְּשִׁדּוּךְ? מִן הַסֵּתֶם מֵהֶשֶׁם יֵצֵא הַדָּבָר שֶׁתִּהְיֶה בְּתִי בְּאַרְץ הַקְּדוֹשָׁה, וְלֹא דִבֵּר יוֹתֵר.

וּמִיָּד הָלַךְ הַשִּׁדְכָן וְהַשִּׁיב לְהָרַב רַבִּי מֹשֶׁה הַנ"ל שֶׁרַבֵּנוֹ זְכוּרֵנוֹ לְבִרְכָּהּ מְרֻצָּה. וְתִכְף עָשָׂה סְעָדָה גְּדוּלָּה. וְהָיוּ עַל הַסְעָדָה כָּל גְּדוּלֵי אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל הֵן מִמְּדִינַת לִיטָא וְהֵן מִמְּדִינַת פּוֹלִין, כֻּלָּם כְּאַחַד גְּדוּלִים וְקַטְנִים. וְהָיָה לָהֶם שְׂמִחָה גְּדוּלָּה וְכו', וְנַעֲשֶׂה הַתְּקַשְׁרוֹת בֵּינֵיהֶם.

אַךְ אַחֵר כֵּן כְּשֶׁיֵּצֵא רַבֵּנוֹ מִשֵּׁם מֵאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל לְחוּץ לְאַרְץ נִפְטָר הַחֲתָן בְּנוֹ שֶׁל הָרַב מוֹרְנוֹ הָרַב רַבִּי מֹשֶׁה הַנ"ל, וְרַבֵּנוֹ זְכוּרֵנוֹ לְבִרְכָּהּ, נִשְׁתַּדָּךְ עִם בִּתּוֹ שֶׁהִיְתָה הַכֹּלָה שֶׁל בֶּן הָרַב מוֹרְנוֹ רַבִּי מֹשֶׁה הַנ"ל, עִם כְּבוֹד הַגָּאוֹן הַמְּפָרָסִם הָרַב דְּקֵהֶלֶת קֹדֶשׁ וּוְאֵלְטִישִׁיסק. וְנִתְגַּלְגַּל אַחֲרֵכֶּךָ מֵאֵת ה' שְׁנֹסַע הָרַב הַגָּאוֹן הַנ"ל לְאַרְץ הַקְּדוֹשָׁה, וְלָקַח אֶת בְּנוֹ חֲתָן רַבֵּנוֹ זְכוּרֵנוֹ לְבִרְכָּהּ, עִמּוֹ לְשֵׁם כְּדֵי שְׂיִלְמַד אֲצִלּוֹ שָׁם. וְאַחֲרֵכֶּךָ נִסְעָה בִּתְּ רַבֵּנוֹ זְכוּרֵנוֹ לְבִרְכָּהּ, גַּם כֵּן לְשֵׁם. וְנִתְקַיְמוּ דְּבָרֵי רַבֵּנוֹ זְכוּרֵנוֹ לְבִרְכָּהּ, שְׂאֵמֶר שְׂמֵאת הַשֵּׁם הוּא שֶׁבִּתּוֹ תִּהְיֶה בְּאַרְץ הַקְּדוֹשָׁה. וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרָיו אַחֵר לֹא יָשׁוּב רִיקָם:

[שבחי הר"ן ח"ב סימן ל"ב]

רֵאָה בְּשִׁבְחֵי הַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן ל"ב שֶׁתִּכְף כְּשֶׁבֶא רַבֵּנוֹ הַקְּדוֹשׁ לְטַבְרָיָה, שָׁלַח אֵלָיו הָרַב הַחֲסִיד הַמְּפָרָסִם הַגָּבִיר מוֹרְנוֹ הָרַב מֹשֶׁה

ו"ל בן הרב הקדוש המפרסם מורנו הרב מנחם מנדל זצ"ל וויטעפסקער, שרופה להתחתן עמו, הינו שרפי אור'קה בן הרב משה הנ"ל ישא את מרת מרים בת רבנו. רבנו לא רצה כל כך בשדוך זה - "דער רבי האט נישט אזוי געוואלט דעם שדוך", אף השיב ואמר: "האיך יכולים למאן בשדוך? מן הסתם מהשם יצא הדבר שתהיה בתי בארץ הקדושה" - "נו, מסתמא איז דעם רצון פון אויפערשטן אז מיין טאכטער זאל זיין אין ארץ ישראל" - ולא דבר יותר, ולא הבינו אז את כוונתו. מיד הלך השדכן והשיב שרבנו ז"ל מרצה, ותכף עשה סעודה גדולה וכו'; ואחר כך, כשיצא רבנו מארץ ישראל לחוץ לארץ, נפטר החתן הנ"ל בנו של הרב מורנו רבי משה:

[שיח שרפי קודש ח"א סימן ת"ס]

ד

אמר: הצדיק האמת יכול לעשות טובה גדולה להאדם גם אחר פטירתו לעולם הבא [למי שזוכה לבוא אליו בשביל תקוה]. ודע, שעקר המניעה שמונעין את מי שאינו זוכה, שאין מניחין אותו לילך להצדיק האמיתי לקבל תקוה, הוא רק מה שמדיחין ומסיתין אותו מזה, ומבלבלין אותו בכפירות והסתות שאין בהצדיק ממש. כי גם שם בין המלאכי חבלה והקלפות יש מתנגדים גדולים כמו בזה העולם. על-כן העקר לקח זאת בדעתו לבלי להניח עצמו לפתות ולהסית אותו שם, רק יעמד על דעתו שם בחזק לילך דוקא להצדיק האמת, ואז בודאי יניחוהו.

ושמעתי שאמר, גם שם צריכין חזוק אמונה בהצדיק. וספר מעשה על-זה מה שארע בארץ ישראל אצל הצדיק רבי מענדל

מְוִיטֵעַפֶּסֶק עִם אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו שָׁמוּ רַבִּי נָח שְׁנַפְטֵר עַל הַסְפִּינָה וְכו' :

[חיי מוהר"ן סימן ש"ט]

סֵפֶר [רַבֵּנוֹ] מַעֲשֶׂה לַעֲנִין זֶה, שְׁצָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק לְהִתְקַרֵּב לְהַצְדִּיק גַּם
לְאַחַר מִיתָה, כִּי גַם שָׁם צָרִיכִין הִתְחַזְּקוֹת אֲמוּנָה.

וְסֵפֶר, שֶׁהָיָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי רִיִּיסִין, שְׁנָסַע יָחַד לְאַרְץ
יִשְׂרָאֵל עִם הַצְדִּיק הַקְדוֹשׁ הַמְּפָרָס, מוֹרְנוּ הָרַב מְנַחֵם מְעַנְדֵּל
זַ"ל מְוִיטֵעַפֶּסֶק (וְכָבֵד יָדוּעַ מִגְדֹּל הַמַּחְלָקָת שֶׁהָיָה עַל הַצְדִּיקִים
וְהַחֲסִידִים בְּיָמֵם הַקּוֹדְמִים, בְּפָרֹט בְּמִדִּינוֹת לִיטָא וְרִיִּיסִין, וְכָל מִי שֶׁהָיָה
רוֹצֶה לְהִתְקַרֵּב לָהֶם, הָיוּ לָהֶם מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת בְּלִי שְׁעוֹר כַּמְּפָרָס).
וְהַסְבִּימוּ שָׁם בְּאַרְץ-יִשְׂרָאֵל לְשַׁלַּח אוֹתוֹ לְחוּץ לְאַרְץ, בְּשָׁבִיל לְהָבִיא
מַעוֹת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל כְּנֶהוּג. וּבִדְרֹךְ הַלּוֹכוֹ עַל הַיָּם נִפְטֵר לְעוֹלָמוֹ, זֶה הָאִישׁ
הַשְּׁלִיחַ הַנֵּ"ל שֶׁהָיָה מְקַרֵּב לְהַצְדִּיק מוֹרְנוּ הָרַב מְנַחֵם מְעַנְדֵּל כַּנֵּ"ל.
וּבְאַרְץ יִשְׂרָאֵל לֹא יָדְעוּ עֲדִין כָּלֵל, וְאַחַר פְּטִירָתוֹ נִדְמָה לוֹ כְּאִלּוֹ הוֹלֵךְ
וְנוֹסֵעַ לְלִיפְסִיק עִם אֲנָשִׁים שְׁלוֹ, כְּאֲשֶׁר הָיָה נוֹהֵג בְּחַיָּיו. כִּי הָיָה סוֹחֵר
גָּדוֹל וְהָיָה נוֹסֵעַ לְלִיפְסִיק בְּחַיָּיו. וְנִדְמָה לוֹ גַּם עֵתָה, כְּאִלּוֹ הוּא נוֹסֵעַ
לְשֵׁם עִם הַנֶּאֱמָן שְׁלוֹ וְהַבַּעַל-עֲגָלָה כְּדִרְכּוֹ תָּמִיד.

בְּדִרְךְ נִסִּיעָתוֹ, הִתְחִיל לְהִתְגַּעְגַּע וּלְהִשְׁתַּוְּקֶק מְאֹד לִסַּע לְרַבּוֹ, מוֹרְנוּ הָרַב
מְנַחֵם מְעַנְדֵּל הַנֵּ"ל לְקַבֵּל פָּנָיו הַקְדוֹשִׁים. וּמִרַב תְּשׁוּקָתוֹ, הָיָה
חָפֵץ לְהִפְקִיר הַכֹּל וּלְשׁוּב מֵאֲמָצַע הַדִּרְךְ לְמָקוֹם רַבּוֹ הַנֵּ"ל. וְהִתְחִיל לְדַבֵּר
זֹאת לְאֲנָשָׁיו שְׁנָסְעוּ עִמּוֹ, שֶׁהוּא מִשְׁתַּוְּקֶק לָזֶה. וְהִתְחִילוּ לְשַׁחֹק מִמֶּנּוּ
וּלְדַחוֹתוֹ מִזֶּה, כִּי אֵיךְ יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת לְסַתֵּר מִשְׂא-וּמַתָּן כָּזֶה וְכו'.

ועל-ידי-זה מנעוהו מזה. אחר-כך, חזר ונתלהב בהשתוקקות נמרץ לסע לרבו, וחזר ואמר לאנשיו שהוא חפץ בזה. וחזרו למנעו ולדחותו בדבריהם, שאי אפשר לבטל משא-ימתן בזה, ולשוב מדרך בזה ללייפסיק לבטל עסק בזה, ולנסע עתה לבית רבו. ושמע לדבריהם גם בפעם הזה, ונמנע מזה. אחר-כך חזר ונתעורר בהתעוררות רב גדול מאד מאד, ואמר שאינו שומע כלל שאינו שומע שום דבר, כי הוא רוצה דיקא מאד לנסע לרבו ולהפקיר הכל בשביל זה, וכל מה שאנשיו מנעו אותו, בדברים וטענות ואמתלאות, איך אפשר לעשות בזה באמצע עסק בזה. לא שמע לדבריהם כלל, והיה חזק בדעתו לנסע דיקא תכף ומיד לרבו. וצוה עליהם שיחזרו פניהם מדרךם כדי לסע עמו למקום רבו. וכשראו שאין יכולים למונעו בדברים וטענות, עמדו ומרדו בו. ואמרו, שאינם רוצים לצית אותו בדבר זר בזה, וגער עליהם שיעשו כרצונו דיקא. והם לא רצו לשומעו. והתחיל לכעס עליהם מאד, על שאינם רוצים לצית אותו, כי הוא הבצל הבית, והם מחיבים לשמע ככל אשר יאמר.

בתוך כך הודיעו לו האמת שהוא כבר מת, ושכל אלו שנוסעין עמו הם הידועים, דהינו מלאכי חבלה שהם מוליכין אותו ומטעין אותו בדרך הזה. ענה ואמר, עתה בודאי אני חפץ דיקא שתוליכו אותי

ה. ראה עוד 'ליקוטי הלכות' תחומין ו' אות כ"ב: "אפילו אם לא זכה להיטיב מעשיו בשלימות בחייו, אבל זכה על כל פנים לחפש ולבקש ולדרוש תמיד אותו יתברך הוא גם כן טובה נפלאה ונוראה לנפשו וגופו, כי על ידי זה זוכה גם אחר מיתתו לחפש ולבקש אותו ולא יוכלו להטעותו על ידי עולם התווה, מאחר שגם שם יבקש את ה' יתברך, על כן בקל יוכל לשוב למקום מנוחתו וכו'"; בעניין עולם התווה ראה 'עץ חיים' שער הכללים פרק א'; 'שער ההקדמות' דף ל"ט ע"א ד"ה 'והנה זו'.

מִיד לְרַבִּי הַצַּדִּיק הַנ"ל. עָנוּ הֵם וְאָמְרוּ, עֲתָה בּוֹדָאֵי אֵין אָנוּ רוֹצִים לָזֶה, לְהוֹלִיף אוֹתָךְ אֵלָיו. וְהָיוּ מִתְעַצְמִים בְּדִין זֶה: הוּא רָצָה שְׂיוֹלִיכוּ אוֹתוֹ לְרַבּוֹ, וְהֵם לֹא רָצוּ. עַד שֶׁהִבִּיאוּ אֶת הַמִּשְׁפָּט לִפְנֵי הַבֵּית-דִּין שְׁלֹמֶעֱלָה. וּפָסְקוּ שֶׁהָדִין עִמּוֹ, שֶׁצָּרִיכִין לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ לְהוֹלִיכוּ מִיד לְרַבּוֹ.

וְכֵן הָיָה. שֶׁתָּכַף וּמִיד הוֹלִיכוּ אוֹתוֹ לְרַבּוֹ הַצַּדִּיק, מוֹרְנוּ הָרַב מְנַחֵם מֵעֲנָדֵל הַנ"ל, שֶׁהָיָה עֲדִין בְּחַיִּים אַז בְּאַרְץ-יִשְׂרָאֵל. וְהִבִּיאוּהוּ לְבֵיתוֹ, וּכְשֶׁנִּכְנַס לְבֵית הַצַּדִּיק, מוֹרְנוּ הָרַב מְנַחֵם מֵעֲנָדֵל הַנ"ל, נִכְנַס עִמּוֹ אַחַד מֵהַמַּחְבְּלִים, וְנִפְתַּח הַצַּדִּיק הַנ"ל וְנִשְׁאַר חֲלָשׁוֹת, וְעוֹרְרוּ אוֹתוֹ. וְאַחֵר-כֵּךְ יָשַׁב הַצַּדִּיק הַנ"ל וְעָסַק בְּתַקּוּנוֹ בְּעֶרְךְ שְׁמוֹנֶת יָמִים עַד שֶׁתִּקְנֶה. וְהוֹדִיעַ אַז הַצַּדִּיק הַנ"ל לְבָנֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטָר הָאִישׁ הַשְּׁלִיחַ הַנ"ל, כִּי לֹא יָדְעוּ עֲדִין מִזֶּה כָּלֹל כָּלֹל, וְסִפֵּר לָהֶם כָּל הַמַּעֲשֶׂה הַנ"ל (וְזֶה הָיָה מִכְרַח לָהֶם מְאֹד לִידַע מִפְּטִירָתוֹ כְּדִי לִידַע אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּעֶסְקֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְיֵן הַשְּׁלִיחוֹת לַחוּץ לָאֶרֶץ).

וְסִפֵּר רַבֵּנוּ ז"ל הַמַּעֲשֶׂה, לְמַעַן דַּעַת עַד כַּמָּה צָרִיכִין לְהִתְחַזֵּק עִצְמוֹ בְּהִתְקַרְבוֹת לְהַצַּדִּיק גַּם שֵׁם אַחֵר פְּטִירָתוֹ. וְהָעֵקֶר תָּלוּי בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁמִי שֶׁהוּא חֲזָק בְּאַמוּנָה בְּזֶה הָעוֹלָם בְּהִתְחַזְּקוֹת אִמְתִּי, יִזְכֶּה גַם שֵׁם לָזֶה. כִּי כְּפֹהֵם מָה דְּאִתְדַּבֵּק בַּר נֶשׁ בְּהָאֵי עֲלָמָא, כֵּן הוּא בְּהִיּוֹא עֲלָמָא. וְאַז בּוֹדָאֵי לֹא יוֹכֵל לְמַנַּע אוֹתוֹ שׁוּם מוֹנֵעַ מִלִּילָף לְהַצַּדִּיק גַּם מִשָּׁם:

[חיי מוהר"ן סימן קא]

ה

בְּיוֹם שְׁשֵׁי הָיִיתִי עַל הַבֵּית הַחַיִּים עַל קֶבֶר רַבִּי נַחֲמָן מֵהוֹרֵינְדִיקָא וְרַבִּי מֵעֲנָדֵל וּויטעפֿסֶקער וְרַבִּי אַבְרָהָם קְלִיסְקִיר וְהָרַב

מִשְׁפִּיטִיּוֹקָא, וְשָׂאָר צְדִיקִים נִוְרָאִים. מִשָּׁם הִלְכְּנוּ וּבָאנוּ לְמַעַרְתַּ רַב כְּהֵנָא וְתַלְמִידָיו. מִשָּׁם הִלְכְּנוּ וּבָאנוּ עַל קֶבֶר הַתָּנָא רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֶּס, וְנִתְעַכְּבְנוּ בְּכָל זֶה עַד אֵיזָה שְׁעוֹת אַחֵר חֲצוֹת. מִשָּׁם נִכְנָסְנוּ וְרַחֲצָנוּ בְּחַמֵּי טְבָרְיָא. גַּם הָיִינוּ עַל קֶבֶר ר' יִרְמְיָה שֶׁנִּקְבֵּר מְעַמָּד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבִרְכָּה (ירושלמי כלאים פ"ט ה"ג). וְעַמְדָנוּ בְּטְבָרְיָא בְּבֵית רַבִּי דָּוִד בְּהָרֵב מִחֲמַלְנִיק, וְשִׁבְתָנוּ שָׁם הַשְּׁבֶת-קֹדֶשׁ בְּשִׁמְחָה:

[ימי מוהרנ"ת ח"ב סימן קמ"ז]

1

הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מְרֻדְכִי מִטְשַׁעֲרֵנְאֵבִיל הָיָה חֲתָנוּ שֶׁל הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי אֶהְרֹן 'הַגָּדוֹל' מְקַאֲרֵלִין, אֲדָּ בַּעַת הָאָרוּסִין כְּבָר לֹא הָיָה חוֹתְנוּ רַבִּי אֶהְרֹן בֵּין הַחַיִּים, וְכִבֵּד הָרַב הַמַּגִּיד מִמַּעַזְרִיטָשׁ אֶת תַּלְמִידוֹ הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מַעֲנַדֵּל וִיטְעֶפְסֶקְעֵר שֶׁהוּא יִקְרָא אֶת שְׁטֵר הַתְּנָאִים; וְכִשְׁהִזְכִּיר אֶת שֵׁם הַפֶּלֶה 'בֵּת רַבִּי אֶהְרֹן ז"ל' - נָפַל רַבִּי מַעֲנַדֵּל וְהִתְעַלָּף. כֹּאֲשֶׁר עוֹרְרוּהוּ אַחֵר כֵּן, שָׁאֵלוּ הָרַב הַמַּגִּיד: "וּואס האָסטו זיך דַּעַרְשְׁרָאקֵן? הָאָסְט אַיִם דָּאךְ גֶּעֻקְעֵנְט!" - "מִדּוּעַ נִבְהַלְתָּ? הָרִי הַכֶּרֶת אוֹתוֹ!" - הֵינּוּ אֶת רַבִּי אֶהְרֹן. הָשִׁיב לוֹ רַבִּי מַעֲנַדֵּל: "אָבְעֵר נִישְׁט מִיט דִּי לְבוּשִׁים!" - אָכֵן הַכֶּרֶתוֹ, אָבֵל לֹא עִם הַלְבוּשִׁים הָלָלוּ כְּפִי שְׂרָאִיתוֹ כַּעַתָּה!". אַחֵר כֵּן כְּשֶׁנּוֹלָד לְרַבִּי מְרֻדְכִי בֶּן, נָתַן לוֹ אֶת הַשֵּׁם 'אֶהְרֹן' עַל שֵׁם חוֹתְנוֹ רַבִּי אֶהְרֹן הַגָּדוֹל

[שיח שרפי קודש ח"א סימן ת"ל בהערה]

ז

הרב הקדוש רבי מענדל ויטעפסקער, היה מהדר מאד במלבושיו, ופעם כשהיה אצלו הרב הקדוש רבי פנחס קאריצער אמר עליו: "ער פארבהאלט זיך אין זיין געפוצקייט" - "נחבא הוא במלבושיו המהודרים".

והוסיף הרב הקדוש רבי פנחס ואמר, משל לאחד שיש לו אוצר חשוב ויקר, ומחפש להחביאו, וחפש מקום נסתר עבור זה ולא מצא, עד שחשב ואמר לעצמו "להחביא יהלום יקר כזה אין מקום שמור עבורו, אלא שאחביאו בבית הזבל כן הוא רבי מענדל'ע מחמת שאינו מוצא מקום להחביא את האוצר החבוי בו אלא בקשוטו והדורו את עצמו, ודומה הדבר ליהלום המטמן בבית הזבל, ששום אדם אינו מעלה בדעתו שנמצא שם אוצר בלום כזה:

[שיח שרפי קודש מערכת 'סיפורי צדיקים']

ח

הרב הקדוש רבי מנחם מענדל מוויטעפסק צוה והזהיר קודם הסתלקותו שימיהו ויזדרזו בקבורתו, כדי שמעת הסתלקותו מהעולם ועד קבורתו לא יארך יותר מזמן של שעה אחת:

ז. והוא על פי המבואר בזוהר שכל אחד לפי מעשיו בזה העולם כן לבושו בעולם הבא, וכשנפטר ונסתלק מן העולם הרי שלבושו של זה העולם נסתלק ממנו ואת לבוש נשמתו השייך לו בעולם הבא עדיין אי אפשר להלבישו, כי הוא עדיין כאן בעולם הזה. נמצא שבנתיים הוא מעורטל מכל לבוש רח"ל, והם ייסורים קשים מאוד לנשמתו. אשר על כן צריך להזדרז מאוד מאוד להביאו לקבורה מיד וסמוך לפטירתו; ומכאן גם בא נוהג החסידים ההולכים בדרכי הבעל שם טוב לבלי להשהות המת, ולבלי לעסוק אז בהספדים אלא להביא את הנפטר לקבורה תיכף ממש. (רל"י).